

A módszer segíti a megértést és az együttműködést, csökkenti a feszültséget és a konfliktusok számát FOTÓ: KISS ANDREA

Szerepcserés békéltetés

A pszichodráma, illetve az abból leágazott szociodráma egy ideje keresi (olykor meg is találja) a helyét a vállalati szervezetfejlesztésben és konfliktusmenedzselésben, ám ugyanez a civil szektorban – különösen a „csoportterápia” utólagos hatásmérésével párosítva – még újdonságnak számít. A Magyar Pszichodráma Egyesület (MPE) öt civilszervezet bevonásával teszteli – élesben – a módszert, a sajtót is az események közelébe engedve.

Hargitai Miklós

Képzelnék el egy sajtótájékoztatót, ahol a belépésnél, mondjuk, a ruhatár és a büféasztal között sorsolják ki, melyik újságíró melyik médiумot fogja képviselni. A *Népszabadságtól* érkezett sajtómunkás mondjuk a *Magyar Nemzetet* tudósítja (és a Magyar Nemzet nevében kérdez), a *Demokrata* anyagát pedig a *Figyelő* munkatársa írja. Körülbelül így kell elképzelni az „*Én az ő helyükben... és tényleg!*” fantáziánévű program tartalmát, amely jelentős mértékben a szerepcserékre, a másik fél pozíciójának felvételére épül.

Mint a bemutató köré szervezett sajtóbeszélgetésen kiderült, a civileknek – épp a nonprofit létből és a civil szféra magyarországi működé-

si jellegzetességeiből adódóan – sajátos szervezetfejlesztési problémáik vannak: sokszor egyszerre kell kezelni a magas fluktuációt, meg a régóta azonos pozícióban és munkaterületen dolgozók kiegészését. Az MPE programjára rengetegen jelentkeztek, a jelenleg is futó projekt végül öt szervezet (a Nagycsaládosok Egyesülete Orosháza, a szigethalmi Seizan Karate-Do Sportegyesület, a drogrehabilitációval foglalkozó Megálló Csoport Alapítvány, a Társaság a Szabadságjogokért, valamint a „szakmabeli” Bálint Mihály Pszichoszomatikus Társaság) részvételével indult el. Számukra az egyesület munkatársai némi probléma- és igényfelmérés után egynapos „szociodramatikus szervezetfejlesztés” tréningeket szerveznek.

– Érezzük, hogy ez hatásos módszer, de azt szeretnénk, hogy tudomá-

nyosan is alátámasztható és mérhető legyen. És persze szeretnénk szélesebb körben is elterjeszteni, amihez arra is szükségünk van, hogy eljussunk a nyilvánossághoz – fogalmaz *Kökény Veronika* pszichológus, pszichoterapeuta. A tréningeken tényleg nem történik más, mint hogy a résztvevők előre megkomponált szituációban átülhetnek mások – a közvetlen kollégák vagy a szervezet távolabbi pozícióiban dolgozók – helyére, ami az eddigi nemzetközi és hazai tapasztalatok szerint nagymértékben segíti a megértést és az együttműködést, csökkenti a feszültséget és a konfliktusok számát.

Hasonló foglalkozás az üzleti szférában – helyiségbérlés és csatlakozó szolgáltatások nélkül – 4-500 ezer forintba kerül, ami azt jelenti, hogy a piaci szereplők hasznosnak és értékesnek tartják. A civilek a program keretében természetesen ingyen kapják a tréninget, a projektköltségvetés döntően a kommunikációra és a hatékonyságmérésre fordítódik. Utóbbinak a módszertana – *Keszi Roland* szociológus, a közreműködő Kroli-fy vélemény- és szervezetkutató ügy-

vezetője szerint – menet közben formálódik (korábban ilyen méréseket nem végeztek). A legcélravezetőbbnek a „fekete doboz”-eljárás tűnik: a vizsgálatok igyekeznek kívül maradni a szervezetfejlesztés folyamatán, csak a be-, illetve a kimenetre koncentrálnak, vagyis arra, hogy strukturáltabb, konfliktusmentesebb, hatékonyabb lesz-e a szervezet működése a tréning után.

A szociodramatikus elemeket alkalmazó szervezet- és közösségfejlesztést a világ számos pontján használták már például polgárháborús helyzetekben vagy társadalmi krízisek esetén. Többnyire az derült ki, hogy önmagában a szerepcserre tényleg megváltoztathatja a saját pozícióból való cselekvést is – azaz a megszkott székünkbe visszaiülve már sokkal empatikusabbak leszünk a másik fél iránt.

Támogatói háttér: Az öt hazai civilszervezet bevonásával zajló projekt a Norvég Alap támogatásával valósul meg.

BŐVEBBEN: www.pszichodrama.hu,
www.norvegalap.hu